

her i Landet, og hvis man alene overlader denne Sag til Kommunerne, vilde Resultatet muligvis blive, at det alligevel ikke lykkedes at faa afskaffet Sulten hos Skolebørn. Det er jo ogsaa saadan, hvad jeg allerede har nævnt tidligere, at Staten yder et betydeligt Bidrag til andre Omraader af Skolevæsenet, og derfor forekommer det mig at være en ganske naturlig Ting, om vi ogsaa udstrakte denne Sag til at være en Skolesag, som vi omfatte med den samme Kærlighed som Undervisningen og andre til Skolen hørende Sager.

Løvrigt har jeg ogsaa kun Grund til i hvert Fald i nogen Grad at være tilfreds med den Behandling, der fra anden Side er bleven vort Forslag til Del. Thi selv om man ikke har sluttet sig til Forslaget, har der dog gennem Forhandlingerne her og gennem ærede Medlemmers Udtalelser, naar jeg undtager et æret Medlem, gaaet en vis velvillig Stemning overfor Sagen, en vis Sympatitilkendegivelse overfor denne saa saare vigtige Bespisning.

Den højtærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet forsvarede imidlertid den gældende Lov ved at sige, at med denne Lov lægger man Kommunalbestyrelserne paa Sinde, at her er en Opgave, som de bør tage op, og Ministeren mente, at vi være komne et helt godt Skridt fremad i Retning af at skabe Interesse for og udvikle denne Sag. Det forekommer mig dog, at man ikke med nogen Ret kan sige, at den Interesse, der er skabt for Sagen gennem denne Lov, har været overvældende. Det forekommer mig heller ikke, at vi gennem Vedtagelsen af Loven i 1902 har i nogen synderlig Grad formaaet at lægge Kommunalbestyrelserne paa Sinde, at de skulle tage denne Opgave op. Thi, som jeg sagde i min Indledning, de Besvarelser, jeg har fra 59 Byer gaa ude paa, at det kun er 21, der have Bespisning, og at der altsaa fremdeles er 38 Købstæder, som ingen Bespisning have. Desuden mangler der Bespisning i saa godt som alle vore Landkommuner. Jeg skal endvidere nævne, at kun i 11 af disse Byer finder Bespisningen Sted hver Dag, og at der i det mindste er 3—4 Byer, hvor Bespisningen kun finder Sted 2 eller 3 Dage, og at der kun er 6 Byer, hvor Bespisningen finder Sted hver anden Dag.

Man vil altsaa se, at der ikke rundt om i Købstadkommunerne og endnu mindre i Landkommunerne er nogen stærk Tendens til at fremme den Sag paa Grundlag af den gældende Lov. Og det er ganske naturligt, bl. a. af den Grund, som

det ærede Medlem for Esbjerg nævnte, at man kræver, der skal først dannes Bespisningsforeninger, at Velgørenheden først skal møde op, og først saa kommer Kommunalbestyrelsen med sit offentlige Tilskud. Det forekommer mig heller ikke, naar vi se paa det Antal Byer, som yde Tilskud, at det kan siges at være noget stort Antal. Af de 21, som have Bespisning, er der kun 10, der yde kontant Tilskud, og 2, der yde Lokale, Varme, Vedligeholdelse af Lokale eller lignende. Af de 21 er der 9, som slet intet Tilskud give. Det hemmer selvfølgelig Bespisningsbestræbelserne, idet man derved bliver ude af Stand til at strække sig saa vidt dermed, som man kunde ønske. Men saa er der jo de 38 Købstæder eller antagelig op mod 50 Købstæder, hvor der slet ingen Bespisning findes. Det forekommer mig at være tilstrækkelig talende Vidnesbyrd om, at Loven ikke dér har haft den Virkning, som det nu siges, at den har haft, thi den Bespisning, der er indført i disse 21 Byer og i København og paa Frederiksberg, har i alt væsentligt været indført tidligere end Loven af 1902. Paa Frederiksberg har man f. Eks. Bespisning, saa vidt jeg ved, fra 1876, i København ogsaa fra et tidligere Tidspunkt end 1902, og i mange Købstæder gælder det samme. For saa godt som alle Byer gælder det, at Loven ikke har lagt Kommunalbestyrelserne paa Sinde at yde mere Tilskud eller at yde Tilskud til Bespisningen, tværtimod.

Jeg har, som sagt, Oplysninger fra forskellige Byer, fra omtrent alle Byer, hvoraf det fremgaar, at de Tilskud, som ydes, ikke ere ydede som Følge af Loven. Det, at man har ydet Bevilling hertil, var en naturlig Ting, som var begyndt før Loven, og som har udviklet sig naturligt. Det forekommer mig derfor ikke, at der er Grund til at glæde sig over den gældende Lov. Det forekommer mig ikke, det er muligt med nogen som helst Tale eller Argument, hentet fra den Virksomhed, der er udfoldet i de 5 Aar, at bevise, at denne Lov har haft den gavnlige Virkning, man gerne ønsker at sige.

Den højtærede Minister mente, at det var tvivlsomt, om vi paa een Gang skulde gaa til Bespisning over hele Landet. Der var, sagde den højtærede Minister, stor Forskel paa Trangen i København, paa Landet og i Købstæderne. Der var Forskel paa disse tre Grupper, saa stor Forskel, at der vel ikke var Anledning til at indføre Bespisning over hele Landet. Det forekommer mig, at den Beretning, som